Vanskelig å slippe linoljeblærer

Jeg bor i et hus fra 1958 som har behov for å males. Forrige gang jeg malte, for 15 år siden, kom det mange blærer som jeg måtte skrape vekk. Hvordan unngår jeg at det samme skjer igjen?

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no



Blærer på en malt fasade kan ha flere grunner. Fuktblærer, solblærer og linoljeblærer er de vanligste typene. Linoljeblærer kjennes blant annet igjen på at de er klebrige på innsiden i mange uker etter at de oppstår.

Linoljeblæring er vanskelig å bli kvitt. Det kan gjøres på én av to måter: ved å bytte kledning, eller ved å fjerne malingen helt inn til treverket. Hvis man fortsetter å male på nye sjikt, er det bare å belage seg på at det vil dukke opp nye blærer som må skrapes vekk og flekkbehandles.

– En lutholdig terrasserens på de trerene flekkene vil kunne rense og trekke ut det som sitter inne i treverket, sier Røneid.

LES OGSÅ: Definer blæretypen først



FORSINKET: Linoljeblæring oppstår først etter flere gangers overmaling. Ofte vil det ikke være mulig uten videre å si på forhånd om det vil oppstå blæring eller ikke, når tidligere malte hus – uten blærer – skal males.

Kjemisk fjerning

Men risikoen er da at det dukker opp blærer andre steder. For å unngå dette er det tryggere å fjerne all maling på huset.

– Malingen på hele fasaden kan fjernes kjemisk, helt inn til rent treverk, sier Chresten Nielsen, malermester og teknisk sjef i Beckers.

Kjemisk fjerning av maling gjøres med malingfjerner.

– Når fjerning og nøytralisering gjøres riktig, vil man nærmest ha nullstilt treverket, slik at man kan starte helt fra bunn med nytt malingsystem, og få tilnærmet null linolje-problematikk videre, sier Røneid.

– Jeg vil uansett gi et lite forbehold i at det faktisk kan oppstå blæring også etter at fasaden er renset. Det kan nemlig ligge igjen spor av linolje inne i treverket også etter en god rens, sier Per Myhre, teknisk servicesjef i Nordsjö.



FJERNES: Hvis man fortsetter å male på nye sjikt, er det bare å belage seg på at det vil dukke opp nye blærer som må skrapes vekk og flekkbehandles.

Riktig maling og farge

Når gassene ikke slipper ut, presser de på malingen slik at det dannes blærer gjennom flere sjikt maling. Man kan dog begrense forekomsten ved å velge mindre tette malingtyper og lyse farger.

– Fargen vil påvirke. Jo mørkere farge man velger, dess varmere blir fasaden, og det kan bidra til flere blærer, sier Myhre.

– Hybridmalinger og akrylmalinger er de tetteste, mens oljedekkbeis er mer åpen og slipper ut gassene bedre. Til gjengjeld kan man få større problemer med begroing på en alkydbasert maling enn på en akryl, sier Thor Ingar Røneid.

– Det beste er uansett å fjerne malingen for så å benytte seg av en ny systembehandling, sier Per Myhre.



BEGROING: Alger og svertesopp trives godt på oljebaserte malinger, slik som linoljemaling og alkydmaling.

Fortsette med linolje?

Johnny Spangen som driver Miljømal AS og er ekspert på linojemaling, er enig i at det sikkert er linolje i bunn, og at malingen bør fjernes før du maler på nu.

LES OGSÅ: Maler med miljøargumenter

– Men jeg ville ikke anbefale kjemisk rensing fordi det kan være vanskelig å få nøytralisert panelet grundig nok. Jeg anbefaler å bruke infrarød varme, en såkalt Speedheater, for å få fjernet eksisterende maling. Deretter kan du med fordel male på ny med linoljemaling. Da får du et varig godt resultat, sier han.

Ved kjøp av linoljemaling er det viktig å velge riktig, god kvalitet. Malingen skal ikke være tynnet med terpentin, White-spirit eller andre løsemidler, og bør inneholde kokt linolje og 20 prosent zink.

– Malingen bør også fargesettes med naturpigmenter som er tilpasset linoljemaling, sier han.

Linoljeblæring

Linoljeblæring oppstår først etter flere gangers overmaling. Ofte vil det ikke være mulig uten videre å si på forhånd om det vil oppstå blæring eller ikke, når tidligere malte hus – uten blærer – skal males. Typisk for linoljeblærer er også at skyggepartier er ekstra utsatt. Her brytes ikke malingen ned like mye som mer solutsatte steder på fasaden, men blir likefull malt hver gang huset vedlikeholdsmales.

Linoljemolekylene er små og trekker veldig godt inn i treverket, og forhindrer fuktopptak. Etter at linoljen er tørket og utsettes for fuktighet, begynner den langsomt å spalte seg. I den prosessen dannes fettsyrer som kan smelte av solvarmen. All den tid linoljen ikke er blitt overmalt med for mange eller for tette malingsjikt, vil mye av fettsyrene dunste vekk, og linoljen holder seg derfor noenlunde fast og hard.

Mer informasjon:

Beckers

Butinox

Flügger

Nordsjö

Miljømal